

Запорізький національний університет
факультет соціальної педагогіки та психології
кафедра акторської майстерності та дизайну

Назва курсу	Рисунок
Викладач	Бережний Ігор Володимирович
Профіль викладача на сайті ЗНУ	http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=45345&lang=ukr&news_code=berzhnij---gor-volodimirovich
Контактний тел.	050 940 78 38, 068 44 99 880
E-mail:	igorberzhnoy80@gmail.com
Сторінка курсу в СЕЗН Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7108
Консультації	<ul style="list-style-type: none">• за розкладом консультацій викладачів кафедри дизайну• у дні проведення лабораторних занять• за попередньою домовленістю• онлайн-консультації

1. Коротка анотація до курсу. У процесі вивчення дисципліни «Рисунок» студенти знайомляться з основними поняттями, правилами, методами і прийомами виконання зображень графічними матеріалами. Формування практичних навичок відбувається на лабораторних заняттях та в процесі самостійної роботи.

2. Метою викладання навчальної дисципліни «Рисунок» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем графічної майстерності на основі поступового вивчення теоретичних основ образотворчої грамоти, формування умінь та навичок реалістичного зображення, розвиток зорової пам'яті та уяви, що сприяє активному процесу естетичного сприймання навколишнього світу та відтворення у процесі самостійного рішення завдань художньої діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Рисунок» є: засвоєння, удосконалення знань, умінь і навичок в образотворчому мистецтві, розвивання зорової пам'яті, що сприяє процесу естетичного сприйняття оточуючого світу; вироблення умінь відтворення реалістичного зображення об'єктів живої і неживої природи.

3. Формат курсу – очний, проведення лабораторних занять та консультацій.

4. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- виразні засоби оригінальної графіки та її види;
- закони повітряної і лінійної перспективи;
- основні прийоми роботи з графічними матеріалами;
- володіти основними термінами і поняттями за змістом навчальної програми.

вміти:

- застосовувати на практиці знання умінь і навички отримані в процесі навчання.
- вільно володіти основними прийомами роботи з різними графічними матеріалами;
- аналізувати твори мистецтв;
- творчо підходити до виконання графічних завдань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

- здатність володіти рисунком, уміння використовувати рисунки в практиці складання композиції і переробка їх у напрямку проектування будь-якого об'єкта, мати навички лінійно-конструктивної побудови й розуміти принципи вибору техніки виконання конкретного рисунка;
- володіння інформацією про основні мистецтвознавчі категорії, закономірності історичного розвитку універсальних художніх систем в історії культури і мистецтва; здатність до аналізу художніх творів у контексті культури різних епох і народів;
- володіння основами академічного живопису та рисунку, прийомами роботи з кольором і колірними композиціями;
- здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, (спеціального) академічного рисунка та живопису (за спеціалізаціями);
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лабораторні	86
самостійна робота	94

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2019/2020	3,4	022 - «Дизайн»	2	нормативний

7. Пререквізити – дисципліни, які мають бути вивчені раніше: немає.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

9. Політика курсу.

Графічні роботи. Очікується, що студенти виконають певну кількість графічних робіт (рисунок з натури, начерки, замальовки робіт за прикладом з електронних ресурсів).

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними рисунками. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в графічній роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лабораторні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

10. Схема курсу

N	Теми лекційних занять	Матеріали навчально- методичного комплексу
1	Натюрморт на передачу тональних співвідношень.	Плани лабораторних занять, рекомендована література, завдання до самостійної роботи розміщені в СЕЗН Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7108
2	Гіпсова модель губ людини.	
3	Гіпсова модель ока.	
4	Гіпсова модель носа.	
5	Гіпсова модель вуха.	
6	Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в профіль.	
7	Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в фас.	
8	Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в $\frac{3}{4}$.	
9	Рисунок гіпсової моделі голови людини (обрубковка).	
10	Начерки постаті людини з натури.	
11	Рисунок гіпсової голови людини без шкіри.	
12	Рисунок гіпсової голови людини в фас.	
13	Рисунок гіпсової голови людини в профіль.	
14	Рисунок гіпсової голови людини в $\frac{3}{4}$.	
1	Натюрморт на передачу тональних співвідношень.	
2	Гіпсова модель губ людини.	
3	Гіпсова модель ока.	
4	Гіпсова модель носа.	
5	Гіпсова модель вуха.	

11. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми
1	Натюрморт на передачу тональних співвідношень. А-3
2	Нарисувати губи людини. А-4, 10 шт.
3	Нарисувати очі людини. А-4, 10 шт.
4	Нарисувати ніс людини. А-4, 10 шт.
5	Нарисувати вухо людини. А-4, 10 шт.
6	Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в профіль. А-4, 3 шт.
7	Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в фас. А-4, 3 шт.
8	Лінійно-конструктивний рисунок черепа людини в 3/4. А-4, 3 шт.
9	Рисунок гіпсової моделі голови людини (обрубковка). А-4, 3 шт.
10	Начерки постаті людини з натури. А-4, 10 шт.
11	Рисунок гіпсової голови людини без шкіри. А-4, 3 шт.
12	Рисунок гіпсової голови людини в фас. А-4, 3 шт.
13	Рисунок гіпсової голови людини в профіль. А-4, 3 шт.
14	Рисунок гіпсової голови людини в 3/4. А-4, 2 шт.
Разом	

12. Вимоги та система оцінювання

Загальна система оцінювання курсу	Участь у роботі впродовж семестру/екзамен – 60/40 балів. Оцінка екзамену складається з балів, отриманих за виконання практичних завдань та усних відповідей.
Лабораторні заняття	Попередня підготовка до заняття, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на лекційних заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх лабораторних занять протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті.

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: *поточного* (перевірка виконання лабораторних робіт) та *підсумкового* (перевірка рівня засвоєння студентами матеріалу навчальної дисципліни).

Поточний контроль. Виконання лабораторних робіт здійснюють під час проведення лабораторних занять. Він має своєю метою перевірку рівня підготовленості студента. По завершенні роботи над лабораторним завданням, в кінці останнього лабораторного заняття з конкретної теми (постановки), у присутності студентів проводиться підсумковий критичний аналіз усього зробленого кожним із них. До уваги беруться: композиція, побудова, світлотіньове та тональне вирішення, рівень технічного виконання лабораторної роботи, вправне володіння зображувальним матеріалом. Відтак виставляються бали (оцінка) згідно з рівнем виконання напрацьованого матеріалу (оцінюються образно-художні характеристики, графічна майстерність).

Самостійна робота студента передбачає виконання практичних завдань (начерки, замальовки)

1 семестр

Поточний контроль 1					Поточний контроль 2					Екзамен	Сума
Лаб. №1	Лаб. №2	Лаб. №3	Лаб. №4	Лаб. №5	Лаб. №6	Лаб. №7	Лаб. №8	Лаб. №9	Лаб. №10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100
30					30						

2 семестр

Поточний контроль 1		Поточний контроль 2		Екзамен	Сума
Лаб. №11	Лаб. №12	Лаб. №13	Лаб. №14		
15	15	15	15	40	100
30		30			

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю становить 60 балів за практичні вміння. Допуск до підсумкового контролю - 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (екзамен) становить 40 балів. Термін виконання: згідно з графіком навчального процесу.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Лабораторні заняття	Критерії оцінювання
<p><i>1 семестр</i> 6-5 балів Відмінно</p>	<p>В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано працює над виконанням лабораторних занять, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань (самостійні заняття) під час здачі лабораторних робіт, рисунки, начерки, замальовки лабораторних та самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно). Лабораторної роботи у вигляді файлів завантажені на сайт системи Moodle ЗНУ.</p>
<p><i>2 семестр</i> 15-13 балів Відмінно</p>	
<p><i>1 семестр</i> 4 бали Добре</p>	<p>Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його розкриває під час лабораторних занять, рисунки, начерки, замальовки лабораторних та самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації. Лабораторної роботи у вигляді файлів завантажені на сайт системи Moodle ЗНУ (вчасно).</p>
<p><i>2 семестр</i> 12-9 балів Добре</p>	
<p><i>1 семестр</i> 3-2 бали Задовільно</p>	<p>В цілому володіє навчальним матеріалом розкриває його основний зміст під час лабораторних занять, але без глибокого всебічного аналізу, без використання необхідної літератури; рисунки, начерки, замальовки лабораторних та самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками (вчасно).</p>
<p><i>2 семестр</i> 8-3 Задовільно</p>	
<p><i>1 семестр</i> 1 бал Незадовіл.</p>	<p>Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває його під час лабораторних занять, рисунки, начерки, замальовки лабораторних та самостійних завдань виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями (вчасно).</p>
<p><i>2 семестр</i> 2-1 бал Незадовіл.</p>	
<p>0 балів</p>	<p>Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту лабораторних завдань. Не виконав жодного завдання.</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

12. Рекомендована література

Основна:

1. Бриджмен Д. Б. Полное руководство по рисунку с натуры : более 1000 иллюстраций. 344 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi18/0011208.djvu>
2. Сенин В., Коваль О. Школа рисунка карандашом: Натюрморт, пейзаж, портрет. Харьков : Клуб Семейного Досуга, 2007. 90 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi17/0011904.djvu>
3. Кузин В. С. Рисунок. наброски и зарисовки : учеб. пос. для студ. высш. пед. учеб. заведений. Москва : Издательский центр "Академия", 2004. 232 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi18/0011205.pdf>
4. Норлинг Э. Объемный рисунок и перспектива. Москва : Изд-во Эксмо, 2004. 60 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi17/0011849.pdf>
5. Хогарт Б. Рисунок человека в движении. Ростов-на-Дону : Феникс, 2001. 176 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi18/0011209.pdf>

Додаткова:

1. Майстренко-Вакуленко Ю. В. Передумови і тенденції розвитку українського станкового рисунка (кінець XVII - початок XX століття) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.05 : захищ. 15.11.12. Київ, 2012. 20 с.
2. Сервер Ф. А. Рисунок для начинающих / пер. с нем. О. Асписовой. Москва : АСТ; Астрель, 2004. 175 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi18/0011207.djvu>
3. Додсон Б. Ключи к искусству рисунка. Минск : Попурри, 2000. 223 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi18/0011204.pdf>
4. Учебный рисунок в академии художеств / авт.-сост. Д.А. Сафаралиева. Москва : Изобразительное искусство, 1990. 138 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039423.pdf>
5. Викторов А. С. Рисунок ландшафта / А. С. Викторов. Москва : Мысль, 1986. 179 с.